

Odpis davkov ob elementarni škodi.

Najvažnejša določila uredbe so sledeča: Osnovni davek poškodovane parcele se sme deloma odpisati, če je letina poškodovana več nego četrtno. Škodo je treba prijaviti s točno označitvijo poškodovane parcele in navesti občino, vas in kraj, kjer leže poškodovane parcele najdalje v osmih dneh po nastali škodi. Prijave je nasloviti na pristojno katastrsko upravo (sedež geometra), brez takse. Če vloži občina prijavo, je treba navesti, kateri in koliki del okolice je poškodovan. V vsakem oziru mora navesti vložitelj prijave čas in vrsto elementarne nezgode ter prijavo podpisati. Katastrska uprava odredi ocenitev škode na licu mesta. Škodo ugotovi komisija, ki jo sestavljajo: uradnik katastrske uprave kot predsednik in dva strokovna člana občine, ki ju določi vsako leto občinska uprava. Prisostvuje župan, lahko prisostvuje tudi oškodovanec. Če se ugotovi, da se je vložila prijava škode neupravičeno, mora plačati dotični vložitelj stroške uradnika. Če se elementarna škoda dogodi neposredno pred žetvijo ali med žetvijo, naj občina sama vpričo dveh odbornikov ugotovi z zapisnikom začasno na licu mesta velikost škode, prizadete vsaki parceli. Ta zapisnik predloži občina katastrski upravi.

Kako gnojimo v poletnih mesecih.

Tudi poleti moramo gnojiti nekaterim okopavinam, ki le malo časa rastejo in v tej kratki dobi potrebujejo precej lahko dostopne hrane. Take okopavine so: **repa korenje,**

pesa in zelje. Te rastline potrebujejo v splošnem mnogo gnoja, kar ve dobro vsak kmetovalec.

Ni pa vsako gnojilo primerno zanje. Tako n. pr. svež hlevski gnoj ne zaleže mnogo, ker dobi v vročem poletju premalo vlage v zemlji, da bi se mogel zadostno razkrajati. Posledica je, da mnogokrat več škoduje kakor koristi, ker zapari mlade setve. Ravnotako ni primeren apneni dušik, ker večkrat mlade setve osmоди. Moramo torej nuditi rastlinam gnojila, ki so lahko topljiva v vodi in jih korenine hitro vsrkajo in dovajajo rastlinskemu telesu v hrano.

Katera gnojila pa smemo rabiti v poletnih mesecih? To so: gnojnica, čilski soliter, kalijeva sol in superfosfat. Gnojnica vsebuje precej dušika in kalija, kateri hranili sta v njej že raztopljeni in ju korenine takoj lahko uživajo. Čilski soliter vsebuje lahko topljiv dušik, kalijeva sol lahko topljiv kalij, superfosfat pa lahko topljivo fosforovo kislino. Zgoraj navedene okopavine pa ne rabijo mnogo fosforove kisline, ker ne nastavljajo zrnja, zato jim običajno ne gnojimo s superfosfatom. Drugače je pri ajdi, ki je zelo hvaležna za superfosfat in kalijevo sol.

Kako rabimo navedena gnojila?

Marsikateri poljedelec, ki je mislil, da bo z močnim gnojenjem dosegel bogat pridelek, se je urezal, ker mu je gnojilo več škodovalo kakor koristilo. Poletni meseci so za gnojenje nevarni. Nevarni namreč v toliko, ker ob nastopu suše ne učinkujejo kot hranilo, temveč kot strup, ki mlade rastline osmоди, ožge, torej uniči. Saj gnojnica sama, ki ima hranilne snovi že raztopljene, osmo-

di rastline, če jih ž njo polivamo v vročih poletnih dnevih. Ravnotako nevarna so umetna gnojila, ki jih nudimo setvam v suhi obliki. Če dobijo v zemlji premalo vlage, tedaj ne samo, da ne morejo služiti rastlinam, kot hranilo, ampak jemljejo tem še vodo in jih tako rekoč izmozgajo, da se morajo posušiti. Torej, ob suši ni trositi lahkotopnih umetnih gnojil in ne polivati rastlin z gnojnico, temveč le pred ali po dežju, ko je zemlja dovolj napojena z vodo.

Kako pa bomo gnojili posameznim rastlinam?

Repi gnojimo navadno z dobro vležanim hlevskim gnojem, ki ga čimprej raztrosimo po strnišču in takoj zaorjemo. Dobro je, če ob tej priliki dodamo še do 200 kg kalijeve soli na hektar, ker repa potrebuje mnogo kalija. Večkrat pa nimamo dovolj gnoja, ali ta ni še dovolj vležan, torej za gnojenje repi neprimeren, tedaj si moramo pomagati z umetnimi gnojili. Pred brananjem izorane njive potrosimo na ha do 250 kg kalijeve soli in 100 kg čilskega solitra. Ta gnojila se pri brananju dobro premešajo z zemljo in pridejo v korist že mladim rastlinam. Kalijevo sol pa zemlja bolj veže nego čilski soliter, zato je slednji kmalu izčrpan.

Da pa dobi repa tudi pozneje dovolj dušičnate hrane, ji moramo pri prvem okopavanju zopet dodati do 100 kg čilskega solitra, ki ga potrosimo po vsej njivi, ko so rastline suhe. Rosne ali od dežja mokre liste bi čilski soliter osmodil. Tudi če opazimo, da se repa iz enega ali drugega razloga slabo razvija, ji pomagamo s solitrom, ki znatno pospešuje rast. Tako gnojenje bo pripomoglo, da se bo repa dobro razvijala in nastavila velik koren. Da jo moramo pridno okopavati in pleti, je samo ob sebi umevno.

Korenje smo posejali med ječmen. Ko tega požanjemo, izrujemo

strnišče ter razredčimo mlade rastline. Kjer imajo večje površine posejanega korenja, pride ročno izruvanje strnišča in razredčevanja predrago, zato izvršujejo tam to delo z njivsko brano. Ž njo temeljito prevečejo njivo in pograbijo potem strnišče ter izruvamo korenje in plevel. Ostalo korenje se prav dobro razvija in nudi bogat pridelek.

Potem, ko je njiva korenja očiščena, potrebujejo mlade rastline hrane. Lahko jim pognojimo z razredčeno gnojnico. Ker imamo pa te navadno premalo, zato vzamemo izmed gnojil čilski soliter in kalijevo sol. Na hektar zadostuje od vsakega teh gnojil do 150 kg, ki ju potrosimo povrh rastlin. Dež izpere gnojilo v zemljo, ga raztopi in dovodi h koreninam. Tako gnojenje korenja se nam bogato izplača.

Peso smo že prej posadili in posejali in ji seveda dobro pognojili s hlevskim gnojem, po možnosti tudi še z umetnimi gnojili. Pesa potrebuje mnogo dušika in kalija, potem še le bogato obrodi. Lahko ji pri prvem okopavanju pomagamo še z razredčeno gnojnico, še bolje pa s čilskim solitrom, ki ga potrosimo na suhe rastline po 150 do 200 kg na hektar. Če nismo že pri pripravi zemlje za setev ali saditev pese dali kalijeve soli, tedaj je pri prvem okopavanju še čas, da popravimo to pomanjkljivost in potrosimo tudi 150 do 200 kg kalijeve soli na hektar. Dušik in kalij skupaj napravita debelo peso.

Zelje potrebuje mnogo kalija in dušika, pa tudi nekoliko superfosfata. Pred pripravo zemlje za saditev potrosimo povrh do 200 kg superfosfata in 200 kg kalijeve soli na hektar, na kar njivo dobro prebranamo. Čilski soliter, 100 kg na hektar, damo neposredno pred saditvijo, drugih 100 kg pa po drugem okopavanju. Tudi gnojnica nam dobro zaleže pri zelju. S takim gnojenjem in marljivim okopavanjem bo-

mo dosegli debele in trde zeljnate glave.

Vse navedene okopavine, ki jih v Sloveniji gojimo v veliki meri, rabijo vedno le dobro zagnojeno in plevela čisto zemljo. Ker pa nastopi v poletnem času večkrat suša, zato se nam je boriti tudi proti njej. Najbolj učinkovito sredstvo proti suši v dobi rasti je pa pridna plevel in okopavanje. Niti en plevel ne sme ostati na njivi in zemlja naj bo vedno zrahljana, potem se bodo lepo razvijale tudi posejane ali posajene kulturne rastline in nam dale zadovoljiv pridelek, ne da bi preveč občutile sušo.

Produkcija apnega dušika v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji imamo več tovarn dušika, ki proizvajajo razen karbida in drugih kemikalij tudi velike količine apnenega dušika, ki je izvrstno umetno gnojilo. Apneni dušik rabijo v tujih državah kot dušičnato gnojilo v takih množinah, kakor ga doma ne morejo izdelati, zato ga uvažajo iz inozemstva. Med državami, ki izdelujejo več apnenega dušika, nego ga porabijo, je naša država.

Za pridobivanje apnenega dušika so potrebne električne sile visoke napetosti. Takih imamo pri nas dovolj: največja je falska elektrarna; oddaja elektriko tvornici v Rušah; nadalje so električne naprave na Krki v Dalmaciji, ki ženejo tvornico v Splitu in elektrarna in tvornica v Dugem ratu; v Bosni imamo več central, ki proizvajajo tudi apneni dušik.

Iz različnih tvornic se je izvozilo v l. 1926. za 65 mil. Din, l. 1927. za 116 mil. Din, l. 1928. za 143 mil. Din apnenega dušika. Izvoz je torej v zadnjih treh letih znatno narasel. Kakor je to dejstvo za našo trgovsko bilanco razveseljivo, tako je za naše narodno gospodarstvo, predvsem pa za kmetijstvo zelo žalostno.

Oglejmo si namreč domačo upo-

rabo apnenega dušika. V letih 1926 do 1928 se ga je namreč porabilo doma v vrednosti komaj tri do štiri milijone dinarjev, torej zelo mal odstotek celotne proizvodnje. In vendar so poskusi dognali, da se uporaba apnenega dušika kakor tudi večina drugih umetnih gnojil izplača s 100 odstotki, to je da se za 1 Din apnenega dušika dobiva 2 Din pridelka. To so dobro uvideli inozemski kmetovalci, ki kupujejo iz inozemstva gnojilo, da z njim znatno povečajo domačo produkcijo, vsled česar jim je treba uvažati vedno manj hrane. Posledica te agrarne politike tujih držav je, da uvažajo vsako leto manj žita od nas in naši kmetovalci ga zato ne morejo spraviti v denar. Tako imamo letos v Banatu še na tisoče vagonov pšenice, ki ne more dobiti kupca, medtem ko je inozemstvo, predvsem industrijske države, že davno krilo svojo potrebo na hrani.

Ce bi naša država uporabila doma za 140 mil. Din apnenega dušika, bi s to množino povečala pridelek tako, da bi lahko še vedno z dobičkom oddajala žito po nizkih cenah inozemstvu in konkurirala z Ameriko. Tako pa pridelamo na naših zemljah mnogo manj nego bi lahko, in zato so pridelki dražji nego drugod. Posledica je, da gospodarimo z zgubo, namesto, da bi imeli od našega poljedelstva dobiček.

Kje pa tiči glavni vzrok, da se pri nas uporablja tako malo apnenega dušika? Največ seveda v konservativnosti našega kmeta, ki ne uvidi še pravega pomena umetnih gnojil sploh. On ne more še doumeti, da so vse naprednejše države dosegle svoje visoke pridelke ne samo z dobrim obdelovanjem zemlje, ampak še več s pravilno rabo umetnih gnojil. Nikdar ni mogoče doseči tako visokih pridelkov, kakor so danes običajni v teh državah, če se ne rabijo umetna gnojila.

Toda da se ravno apneni dušik

ne razširi pri nas tako, kakor bi bilo želeti, tiči vzrok v težkoči njegove uporabe. Apneni dušik je gnojilo, ki je zelo jedko in ostro. Če pride v oči, nos, usta ali celo na rane, žge, povzroča izpuščaje itd. Ko ga kmet enkrat rabi in je z njim premalo previden, že čuti posledice. To ga potem odvrča od nadaljnje uporabe. Te nevarnosti pri čilskem silitru seveda ni.

Zakaj ga pa inozemstvo vzlic temu rabi? Ker ima za njegovo trosenje pripravne stroje, raztrosilce za umetna gnojila, ki prav nič ne motijo delavcev pri trositvi. Če bi pri nas uvedli take raztrosilce, bi se gotovo v kratkem znatno povečala uporaba vseh umetnih gnojil, posebno pa apnenega dušika. Dokler pa tega ne bo, bo šla letna poraba umetnih gnojil vedno le polagoma naprej. Naloga tvornice v Rušah bi bila, da vpelje raztrosilce za gnoj, potem se bo kmalu povečala tudi raba apnenega dušika.

Živinska razstava v Novem mestu.

V nedeljo, dne 23. junija t. l. se je vršila razstava goveje živine in prašičev, katero je priredil živinorejski odbor okr. blagajne v Novem mestu.

Razstava se je vršila na lepo okrasenem prejsnjem sejmišču v Kandiji. Udeležba goveje živine je bila zelo velika. Prignanih je bilo 159 krav in telic, torej vsega skupaj okrog 200 glav goveje živine. Opaziti je bilo, da prevladuje že tudi med našim podeželskim govedom temni ali rjavosivi tip montafonske pasme, v manjši meri pa je bil zastopan še belo- ali pse-ničnosivi tip domače živine oziroma križanci med to in montafonsko živino. V splošnem je bilo opaziti že večjo brigo pri naših kmetovalcih za povzdigo živinoreje, vendar so se pri letošnji razstavi poznale težke posledice lanske suše, tako da živina v splošnem ni bila v tako dobrem stanju, kakor bi bilo želeti.

Živinorejski odbor je imenoval dve ocenjevalni komisiji, v katerih so bili zastopani tako kmetijski strokovnjaki in veterinarji, kakor tudi priznani živinorejci in po en zastopnik kmetijske podružnice. Komisiji sta natančno precenili prignano živino in najboljši prisodili nagrade. Prva nagrada je znašala Din 300, druga Din 200 in tretja Din 100. Ostali živinorejci pa, ki niso mogli priti v poštev pri nagradah, so dobili po razdalji svojega bivališča potnino v znesku 20 do 50 dinarjev. Razstave so se udeležili tudi iz precej oddaljenih krajev kakor na primer iz Orehovice, Dvora pri Žužemberku itd. Pri razstavljenih bikih je bilo priznanih pet prvih nagrad, šest drugih in 13 tretjih; pri bikcih dve prvi, dve drugi in tri tretje nagrade; pri kravah in telicah devet prvih, 17 drugih in 56 tretjih nagrad.

Prigon prašičev je bil žal zelo majhen. Razen kmetijske šole na Grmu, ki je razstavila 1 mrjasca, 1 brejo svinjo z rodbino, skupno šest komadov, ki so dobili vsi prvo priznanje, je bil razstavljen samo še en mrjasec križane domače pasme s Höschevo in dve svinjki in en mrjaseček istega tipa; te živali pa so dobile drugo nagrado.

Razstava je bila zelo dobro prirejena.

Da je bilo mogoče izplačati vse te nagrade, gre zahvala kmetijskemu ministrstvu, ki je na intervencijo bivšega poslanca in ministra dr. Kulovca nakazalo znesek 8000 Din, dalje ljubljanski oblastni samcupravi, ki je dala v ta namen 7500 Din in vsem tistim denarnim zavodom in občinam, ki so tudi v ta namen poklonile manjše zneske.

Razstavo je obiskalo veliko ljudi iz okraja, pa tudi precej interesentov iz drugih krajev. Razstava je ostavila v vseh prav ugoden utis. Želeti bi bilo, da bi bila v močno vzpodbudo globljega napredka živinoreje v novomeškem okraju.

Študiran kmet.

Nemalokrat slišimo tisti, ki se trudimo za razširjanje naših listov, besedo: »Študiranega kmeta se bojte.«

Moj Bog! Ali res?

To se vendar pravi: Vsi stanovi naj napredujejo za svoj dobrobit, vsi naj gledajo, kako bodo pač svoje delo dvignili do čim večje popolnosti, naj se prizadevajo, da bodo z lahkoto proizvajali svoje izdelke; samo naš kmet naj ostane tam nekje za gorami, samo on naj se ne briga za svoj napredek, samo on naj kmetuje tako, kakor je kmetoval njegov oče in pa njegovega očeta oče, samo on mora ostati še nadalje mož starega kopita.

Pogrešeno mnenje!

Čujemo, da je v Ameriki doma mnogo študiranih kmetov, tudi bratje Čehi jih poznajo, na Nemškem tudi niso tako redki; no, tudi na Slovenskem jih imamo. Eden je celo moj sošolec in kakor mi je znano, ni slab kmet in svojega znanja ne skriva pod mernik. Amerika, Češka in Nemška precej slove po svojem bogastvu in tu igra važno vlogo tudi kmetijski stan.

Pri nas pa imamo zoper študirane kmeta še mnogo mnogo predsodkov in napačnega umevanja. Zdi se mi primerno, da slovenskemu svetu pokažem, kdaj in kakšnega študirane kmeta se nam je res treba bati. Brali boste to kakor povest. Povem vam, da ste take strahove študiranih kmetov poznali tudi gotovo sami, in ti so ravno zakrivili, da pri teh še danes ne potihnejo glasovi: »Proč s študiranim kmetom!« Potem pa bomo list obrnili in bomo pogledali, kakšen mora biti v resnici študirani kmet.

1. Gospod Janko.

Tam na ravninah Sorškega potja je tekla njegova zibelka. Imel je dovolj bratov in starši so imeli čeden gruntec, pa so fanta doma lahko pogrešili in še dosti lahko plačevali zanj, ko je šel v mestne šole. S svojim

študiranjem ni delal sramote in nepotrebnih izdatkov očetovi hiši.

Prišla je pa na očetov dom nalezijiva bolezen in drug za drugim so padali otroci pod koso neizprosne davice, katere takrat zdravniška veda še ni znala tako strahovati, kakor zna to sedanje dni.

Zarobnikova hiša se je izpraznila. Ostala sta sama oče in mati, v mestu pa je študiral nadebudni sin Janko. S težavo sta stara dva obdelovala svojo zemljo, ubijala sta se s posli in dninarji in gojila sta prijetne nade, da bo kmalu teh težav konec. Sin bo doštudiral in bo »gospod«, — saj veste, kaj ta beseda med našim ljudstvom pomeni — potem bosta pa rešena vsega hudega. Prodala bosta posestvo, preselila se bosta k sinu in vsi trije bodo od izkupička lahko živeli.

Smrt pa hodi svoja pota in se ne meni dosti za lepe načrte človeških otrok. Pogledala je v Zarobnikovo hišo in padel je gospodar, par let pozneje se je spet oglasila in padla je gospodinja. Vse premoženje je po postavi dobil v roke dijak Janko.

Posestvo je šlo za nekaj let v najem. Janko pa je študiral. Vse pa je s spoštovanjem gledalo na mladega Zarobnika. Prepričani so bili še vedno, da bo Janko novo mašo pel, dom bo pa morebiti prodal in denar porazdelil za dobre namene, mogoče bo pa vse skupaj podaril svojim bližnjim sorodnikom, ki mu bodo zato drage volje odstopili par sobic, ko bo prihajal na oddih, na počitnice, ali pa pozneje na starost dobro zasluženi pokoj. Čemu bi pač posestvo sorodnikom prodajal; saj bo on itak lahko živel od svojega zaslужka.

Ali študirati ni tako lahko. Janko je to čutil in pustil šolo, pa je ostal doma. Sam je prevzel posestvo, delal je s posli; pravzaprav delali so posli, on pa jo je vsak teden vsaj enkrat odkuril za par dni nazaj v mesto meč svoje tovariše in znance.

Sosedje so gledali in zmajevali z glavo.

»Preveč je gospod.«
 »Zajedel bo zemljo, zapravil jo bo.«

»Oženiti ga bo treba. Gospodinja pri hiši tri vogle podpira.«

»Kaj bi dejal ranjki Zarobnik, ko bi prišel nazaj!«

»Vse bo šlo na nič. Jaz mu naše France ne dam, če mi vso pot do hiše z zlatom posuje.«

»Pa je vendar dobra ženitev zanj edina rešitev.«

»Ko bi mu to kdo dopovedal.«

»Ni spak, da bi mu ne. Zaradi ene besede me še ne bo snedel.«

»Kar povej mu. Škoda njega in zemlje. Sicer bi moral on nas učiti, on bi moral nam pomagati, pa že vidimo, da bomo morali mi njemu. Naš župan bi bil lahko, še več, naš poslanec; povsod bi znal besedo prav postaviti, pa noče.«

»Beži, beži! Škric bo kmeta učil! Brati zna, pisati zna, računati tudi; orati pa ne zna, sejati pa še manj. Ne vem, če zna konja napreči. Težko.«

Janko pa se je oženil preje, kakor so sosedje mislili. Pripeljal je ženo iz mesta.

»Bo vsaj naše ljudi učila dostojnega vedenja,« si je mislil, »in naučila jih bo, da bodo znali kaj boljšega skuhati. Tisti večni žganci in tisti dolgočasni močnik!

Prišla je žena iz mesta, kmetica s klobukom, prijazna, ljubezniva, postrežljiva, veliko bolj nego Janko.

Kmetje so jo hvalili.

»Kar je res, je res. Gospoda sama ni prevzetna. Če se pa kmet pogospodi, pa sam ne ve, kako ošaben bi bil.«

Eno pa kmetom ni šlo v glavo: kmetica ni za gospodo in gospoda ni za kmeta.

Žena ni znala kmetovati. Samo nadzirala je delavce in delavke, sama pa ni prijela za delo. Ni znala. Pa tudi ni smela. Janko ni pustil.

»Pusti kmeta, naj dela,« ji je govoril. »Gospodarjevo oko drži hišo po koncu. In ti si moje oko.«

Janko pa je še vedno hodil v mesto. Med kmeti mu je bilo dolgčas. Ni se mogel z njimi prav sprjazniti. Mestna družba je znala njegovemu ponosu prav govoriti.

»Gospod Janko, gospod Janko!«

To je beseda, ki jo uho rado sliši.

Ne pa samo: »Janko, Janko!«

Ali celo: »Ti, Zarobnik, kaj pač misliš?«

To je tako divje, tako sirovo, tako neotesano.

Da, da! Gospod Janko.

Posestvo pa je hiralalo. — Ni šlo dobro pri živini, polje ni prav rodilo in dolgovi so začeli rasti. Zakaj gospod Janko je moral svojo čast v mestu plačevati, častilci so zahtevali gostije, pijačo in še kaj drugega. Dokler so rastle smreke, dokler je bilo v hlevu nekaj kravjih in volovjih repov in tega, kar se zraven drži, je že še šlo. Ali potem? Dolg... dolg... dolg.

In prišel je čas, ko se je začelo po tihem in vedno glasneje govoriti: »Pri Zarobnikovih bo prodano.«

(Dalje.)

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Promet na ljubljanski blagovni borzi v deželnih pridelkih je neizpremenjen. Večjih zaključkov ni, ampak se kupuje vedno le za sproti. Vzrok temu so splošne vesti o dobri svetovni letini, ki vplivajo na cene. Zato se ne mara noben trgovec zalagati z blagom, ker se boji ponovnega padca cen. Vsak dan se zaključijo le po nekaj vagonov pšenice in koruze. Cene pri vagonskih dobavah franko vsaka slovenska postaja za 100 kg so v ponudbah naslednje: pšenica 257.50—260 Din, koruza bačka 272.50—275.50 Din, moka 0 g franko Ljubljana 370—375, oves bački 275—277.50 Din.

g Novosadska borza. Promet je bil v zadnji dobi nekoliko bolj živahen, ker so cene tako nizke, kakor že davno ne. Tako se je plačevala

pšenica bačka, sremska in slavonska po 205—210 Din za 100 kg; bačka in potirka, postavljena v šlep, po 210—215 Din; banaška v Begej na šlep po 207.50—212.50 Din. Oves bački 185—190 Din, sremski in slavonski 185—195 Din, rž bačka 200 do 205 Din, ječmen bački 64—65 kg težak po 200 do 205 Din, bački potirki 67—68 kg težak 220—225 Din, baranjski pomladni 69—70 kg težak 235—240 Din. Koruza bačka 220 do 225 Din. Pšenična moka bačka št. 0 300—310 Din. Otrobi bački 135—145 Din. — Največ se je kupovalo blaga za izvoz v Avstrijo in deloma v Nemčijo.

g Tržišče z lesom. Na ljubljanski blagovni borzi postaja kupčija z lesom, posebno pa z drvni precej živahna. Zaključke je zabeležiti vsak dan in sicer največ v drvah, ki jih kupuje Italija, da se založi za zimo. Kupujejo se pa tudi jelove in smrekove deske, hrastove podnice, trami in razni drugi stavbeni les, dalje telegrafski drogi, železniški praži in veliko tudi oglja. — Največje zanimanje na lesnem tržišču pa vzbujajo pogajanja za sklep trgovinske pogodbe z Španijo. Če bo ta enkrat zaključena, bo mnogo našega lesa usmerjenega ravno v to državo, ki ga že danes veliko od nas dobiva, toda s posredovanjem italijanske trgovine, ki ima pri tem svoj dobiček. Naši državi je pa uvoz lesa skoroda zabranjen s tako tako zvano nadtakso, ki onemogoča našo konkurenco.

g Vinski trg. Dosedanje vesti o stanju vinogradov po celi državi so v splošnem ugodne, v kolikor je mogoče to trditi z ozirom na mal nastavek zaroda vsled hude zime in na pojave peronospore v posameznih delih države. Nekod je tudi toča napravila škodo. V splošnem ni pričakovali bogate vinske letine. — Vzlic temu se vinska trgovina ne razvija posebno živahno, ker je precej starih zalog še v Banatu in Dal-

maciji. Cene so dandanes naslednje: Hrvatska vina iz okolice Sv. Ivana Zeline, 8—12% alkohola, po 5—8 Din liter, sremski rizling (12.5%) 7 do 8 Din, bela vina iz Vršca (11%) 4.50—5.50 Din, dalmatinska bela vina (11—12%) 3.40—3.80 Din, dalmatinska rdeča vina (11—13%) 3.30 do 3.70 Din.

g Padec cen gob. V minolem tednu so cene suhim gobam nenadoma znatno nazadovale. Od 90 Din so padle kar na 70 Din in kažejo tendenco še navzdol. Vzrok temu padcu je iskati v tem, ker so se tvrdke, ki se bavijo z izvozom tega blaga, že močno z njim založile in ker še ni nobenih naročil iz inozemstva. Donašalci gob in trgovci iz dežele so bili vsled tega nenadnega padca precej oškodovani.

g Tržišče z jajci. Dovoz z jajci na inozemskih trgih je še vedno slab, medtem ko je povpraševanje živahno. Iz tega razloga jim je cena posebno v Nemčiji in v Švici znatno poskočila. Zabojev svežega blaga (1440 jajc) franko meja stane v Švici 160 do 170 frankov. Italija jih plačuje po 550—560 lir. Pri nas se plačuje komad po 98 do 105 para.

Živina.

g Živinski sejem v Ljubljani. Na zadnji sejem je bilo prignanih 167 konj, 29 volov, 28 krav, 12 telet in 193 prašičev za rejo. Dogon je bil vsled košnje slab in ravnotako tudi kupčija bolj mrtva. Prodalo se je 53 konj, 17 volov, 14 krav, 10 telet in 190 prašičev. Kupovalo se je le za notranji konzum. Cene volom so nekoliko popustile, še bolj pa cene telet. Za kg žive teže se je plačevalo: voli I. 11.25 Din, II. 10 Din, III. 9 Din; krave debele 5.50—7.50 Din, klobasarice 4—5 Din, teleta 13 do 14 Din. Prašički za rejo so se trgovali po 200—300 Din komad, konji po kakovosti in velikosti.

g Mariborski živinski sejem.

Prignanih je bilo: 4 konji, 13 bikov, 105 volov, 250 krav, 10 telet, skupaj 483 glav. Goved se je plačevala za kg žive teže po teh-le cenah: voli 8—11.25 Din, biki za klanje 7.50—8 Din, klavne krave 6—7 Din, molzue krave 6.50—8 Din, breje krave 6.50 do 8 Din, mlada živina 7—8.50 Din. Prodanih je bilo 337 glav, od teh za Avstrijo 25, za Italijo 32. — Volovsko meso II. 12—18 Din, telečje I. 20—25 Din, svinjsko sveže 15 do 27.50 Din za kg.

g Mariborski prašičji sejem. Na zadnji prašičji sejem je bilo prignanih 234 prašičev, ki so se prodali po naslednjih cenah: Mladi pujski 5—6 tednov stari komad po 150—180 Din, 7—9 tednov stari po 200—235 Din, 3—4 mesece 280—420 Din, 5—7 mesecev 550—670 Din, 8—10 mesecev 700—850 Din, 1 leto 950—1200 Din. Za 1 kg žive teže se je plačevalo 10—12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 17.50 Din. Prodanih je bilo 207 prašičev. Kupčija je bila živahna.

Stanje letine.

g Stanje žita v naši državi. Po poročilu kmetijskega ministrstva izgleda, da bo letošnja letina žita ena izmed najboljših, kar jih je bilo v zadnjih letih. Vreme je bilo zelo povoljno za vse posevke in je nudilo dovolj toplote in vlage. Zlasti je ugodno stanje pšenice in ječmena, medtem ko se oves ponekod ocenjuje manj povoljno. Tudi rž je zelo bogato obrodila. Koruza kaže v vsej državi zelo dobro, izvzemši malo krajev, kjer so neugodno vplivale vremenske nezgode. Po množini bo žetev splošno zelo dobra, po kakovosti pa je nekoliko trpela. Letos je bilo dovolj solnca in dovolj vlage, da se je suša le malokje občutila. V Banatu se je žetev že pričela in je ječmen večinoma že požet. Na Dolenjskem so tudi že začeli z žetvijo ječmena. Nekoliko je pa škodovala zadnja nevihta in dež.

g Stanje hmeljskih nasadov, Po

dosedanjih vesteh se hmeljski nasadi v Vojvodini prav dobro razvijajo. V splošnem se pričakuje dobra letina, ako ne nastopijo kake vremenske nepravilike. Interesenti za novi hmelj že nastopajo in ga kupujejo v predprodaji. Bajе ponujajo do 20 Din za kg v predprodaji. Lansko bfa-go ima naravnost neznatne cene. Za prvovrstni hmelj se je ponudilo komaj 6 Din za kg, za slabše kvalitete pa komaj 2 do 4 Din za kg. Po tako nizkih cenah, ki ne krijejo niti del stroškov pridelovanja, se hmelj okoli Petrovca še ni prodajal. — Na Nemškem je stanje hmelja manj ugodno. Vroči dnevi in hladne noči škodujejo njegovi rasti. Razentega trpi močno po mrčesih, proti katerim se hmeljarji borijo z vsemi sredstvi. — Reichsrat je odobril provenienčni zakon o hmelju dne 13. junija t. l. Uvoz hmelja v Nürnberg je znašal od septembra 1928 do maja 1929 iz Jugoslavije 16.005 stotov po 50 kg. Na to tržišče je bilo v maju prodanih par sto stotov tranzitnega hmelja po stalno padajočih cenah in sicer po 35—60 mark.

Denar.

g Vrednost denarja 2. julija t. l. Stalnost dinarja je trajna in beleži v Curihu 9.13 centimov. Tudi druge valute ne kažejo na naših borzah posebnih sprememb. Tako notirajo na ljubljanski borzi inozemske vrednote kakor sledi: 1 angl. funt 276.07 Din, 1 ameriški dolar 56.83 Din, en holandski goldinar 22.87 Din, ena nemška marka 13.58 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 madžarska penga 9.93 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 belgijski belg 7.91 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din, 1 francoski frank 2.23 Din, 1 češka krona 1.69 Din. — Po teh cenah se plačuje inozemski denar in sicer največ v devizah na ljubljanski borzi. Denarni zavodi ga plačujejo pri nakupu nekoliko nižje in ga prodajajo po nekoliko višjih cenah.